20/03/2019

Νηστεία και προσευχή θέλουν να μετριάσουν τον πολύ εγωισμό μας

/ Γνώμες

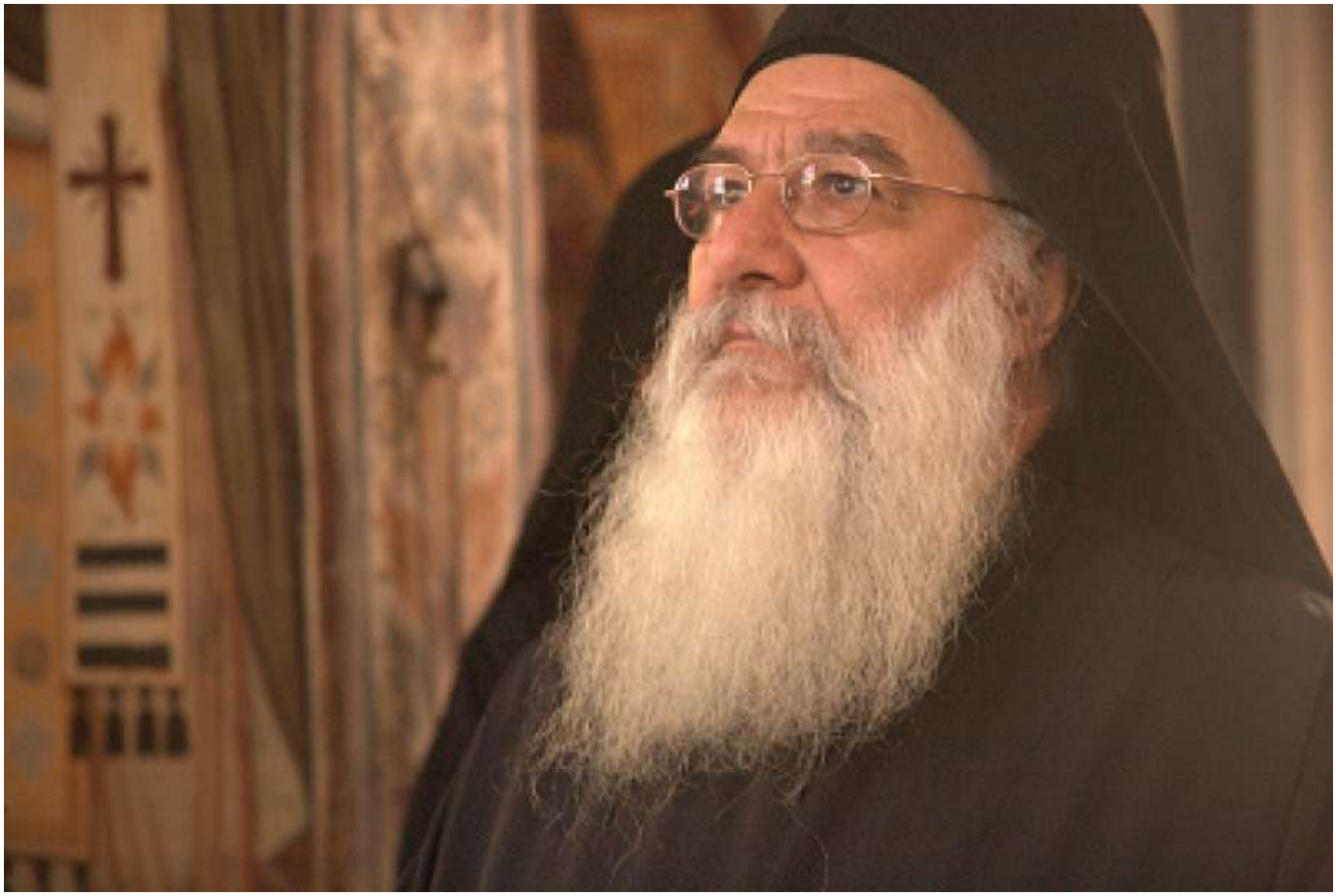

Η προ του Πάσχα περίοδος που διερχόμαστε γεννά ή θα πρέπει να γεννά κάποια ιδιαίτερα συναισθήματα μέσα μας. Η ωραιότατη και κατανυκτική υμνογραφία αυτής της περιόδου, οι πολλές λατρευτικές ευκαιρίες, η σαρακοστιανή νηστεία θέλουν να μας συγκεντρώσουν. Να σκύψουμε μέσα μας, να προβληματιστούμε, να προβούμε σε έναν αυτοέλεγχο προς ειλικρινή μετάνοια.

Ο πολύς κόσμος αγνοεί ή δεν θέλει να προσεγγίσει το νόημα των ημερών αυτών, συνεχίζοντας τη μονότονη ζωή του. Ενώ λέει πως η ζωή τον κουράζει, δεν κάνει ούτε βήμα για μια ουσιαστική αλλαγή. Δίαιτα αυστηρή κάνει, αλλά νηστεία δεν κάνει.

Στον ψυχολόγο πηγαίνει, στην τηλεόραση κάθεται ώρες, αλλά στον εξομολόγο δεν πηγαίνει, ούτε στην εκκλησία. Δεν θέλει ο άνθρωπος σήμερα να δώσει κάτι, μόνο να πάρει, δίχως μόχθο και καμία προσωπική θυσία. Φοβάται να δει κατάματα τον εαυτό του. Συστηματικά τον αποφεύγει.

Αγωνιά στο εσωτερικό κενό του. Η Σαρακοστή λειτουργεί σαν ακτινογραφικό μηχάνημα, σαν φωτογραφική μηχανή, σαν καθρέφτης. Κατά κάποιο τρόπο τη

θεωρούμε αποκρουστική, γιατί θα αποκαλύψει την κρυφή πραγματικότητά μας.
Το πνεύμα της καταναλώσεως, της ευκολίας, του αταπείνωτου φρονήματος δεν αφήνει τον άνθρωπο να απαλλαγεί από πολλά περιττά που έχει γεμίσει η ζωή του. Η Σαρακοστή είναι μια παρέκκλιση και μια ευκαιρία για μεταμόρφωση.
Μια ευχή που λέγεται στις ιερές ακολουθίες όλης αυτής της περιόδου πεντακόσιες φορές, του οσίου Εφραίμ του Σύρου, λέει να αφήσουμε το πνεύμα της αργίας, της περιέργειας, της φιλαρχίας και της αργοσχολίας και να αποκτήσουμε σωφροσύνη, ταπεινοφροσύνη, υπομονή και αγάπη.
Η ωραία και μεστή αυτή προσευχή καταλήγει ζητώντας από τον Θεό: "Δώρησαί μοι του οράν τα εμά πταίσματα και μη κατακρίνειν τον αδελφόν μου". Να αφήσουμε, δηλαδή, το κουτσομπολιό, την ετεροπαρατήρηση, τη συνεχή αυστηρή κριτική, και να στραφούμε εντός μας, διορθώνοντας τα σφάλματά μας.
Η Σαρακοστή θέλει να μας αυτοσυγκεντρώσει και να συνδράμει στη θεραπεία μας από πνευματικά νοσήματα, που μας σκοτίζουν τον νου, μας δυσκολεύουν και στενοχωρούν τη ζωή μας. Αν καταφέρουμε έναν βαθμό αυτογνωσίας και μετανοίας, τότε η Σαρακοστή δεν θα είναι μια σκυθρωπή και στείρα περίοδος, αλλά ένας σταθμός, που δεν θα είναι γεμάτος από καθηκοντολογικές υποχρεώσεις, αλλά ένα μαλάκωμα της πέτρινης καρδιάς μας, που θα οδηγήσει σε φιλαδελφεία και φιλοθεία.
Ο πολύς ορθολογισμός των δύσκολων καιρών θέλει να μας απομακρύνει μακριά κάθε μυστικισμό, ησυχασμό, μυστήριο ιερό, υπέρλογο και μεταφυσικό. Τα αποτελέσματα αυτής της απομακρύνσεως έχουν γίνει φανερά. Μελαγχολία και απελπισία επικρατούν, που θλίβουν τους πολλούς. Ωρίμασε ο καιρός για μια εκ βαθέων παραδοχή της αποστασίας και μια επιστροφή στο λίκνο της σταυρωμένης αγάπης.
Τη Σαρακοστή συχνά συμβαίνουν πειρασμοί, δοκιμασίες, σκάνδαλα και πτώσεις. Είναι για να μας ωριμάσουν περισσότερο, να μας ισορροπήσουν και να μας φρονηματίσουν. Η ζωή των χριστιανών, ας μη το λησμονάμε ποτέ, είναι σταυρική.
Δίχως σταύρωση δεν έρχεται ανάσταση. Η Σαρακοστή είναι μια ωραία και καλή προετοιμασία, ένας διάδρομος ημίφωτος, που οδηγεί σε φωτεινό σαλόνι. Τα πόδια της Σαρακοστής είναι η προσευχή και η νηστεία. Προσευχή και νηστεία δίχως ταπείνωση και αγάπη δεν έχουν κανέναν καρπό. Νηστεία και προσευχή θέλουν να μετριάσουν τον πολύ εγωισμό μας.
Ας μη χάσουμε την ευκαιρία και αυτής της Σαρακοστής, καθώς πλησιάζει στη δύση της. Μέσα στην Εκκλησία τα προβλήματα βρίσκουν λύση. Ο παγερός χειμώνας φέρνει την άνοιξη. Το Τριώδιο το ακολουθεί το Πεντηκοστάριο. Η συννεφιά ποτέ δεν είναι μόνιμη. Μετά από αυτήν η λιακάδα είναι πιο ωραία. Τώρα, όπως λέει ένα υπέροχο τροπάριο, είναι "μετανοίας καιρός και δεήσεως ώρα".

+ Μοναχός Μωυσής, Αγιορείτης
«Μακεδονία» – 14/03/2010